Euroopa Parlament
2014-2019

Istungidokument

B8-0153/2019

6.3.2019

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

nõukogu ja komisjoni avalduste alusel

vastavalt kodukorra artikli 123 lõikele 2

turvaohtude kohta, mis on seotud Hiina järjest suurema tehnoloogilise kohaloluga ELis, ja võimalike meetmete kohta nende ohtude vähendamiseks ELi tasandil
(2019/2575(RSP))

Tiziana Beghin, Dario Tamburrano, Isabella Adinolfi, Rolandas Paksas
fraktsiooni EFDD nimel

B8-0153/2019

Euroopa Parlamendi resolutsioon turvaohtude kohta, mis on seotud Hiina järjest suurema tehnoloogilise kohaloluga ELis, ja võimalike meetmete kohta nende ohtude vähendamiseks ELi tasandil
(2019/2575(RSP))

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse komisjoni 14. septembri 2016. aasta teatisi „Ühenduvus konkurentsivõimelise digitaalse ühtse turu jaoks – Euroopa gigabitiühiskonna poole“ (COM(2016)0587) ja „5G Euroopa jaoks – tegevuskava“ (COM(2016)0588),

– võttes arvesse komisjoni muudetud ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. jaanuari 2016. aasta määrus kolmandate riikide kaupade ja teenuste juurdepääsu kohta liidu riigihangete siseturule ning selliste menetluste kohta, millega toetatakse läbirääkimisi liidu kaupade ja teenuste juurdepääsu üle kolmandate riikide riigihanketurgudele (COM(2016)0034),

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuli 2016. aasta direktiivi (EL) 2016/1148 meetmete kohta, millega tagada võrgu- ja infosüsteemide turvalisuse ühtlaselt kõrge tase kogu liidus[1] (küberjulgeoleku direktiiv),

– võttes arvesse ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. septembri 2017. aasta määrus, mis käsitleb ENISAt ehk ELi küberturvalisuse ametit, millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 526/2013 ja mis käsitleb info- ja kommunikatsioonitehnoloogia küberturvalisuse sertifitseerimist („küberturvalisust käsitlev õigusakt“) (COM(2017)0477),

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiivi (EL) 2018/1972, millega kehtestatakse Euroopa elektroonilise side seadustik[2],

– võttes arvesse komisjoni ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. septembri 2018. aasta määrus, millega luuakse Euroopa küberturvalisuse tööstusliku, tehnoloogilise ja teadusliku pädevuse keskus ning riiklike koordineerimiskeskuste võrgustik (COM(2018)0630),

– võttes arvesse WTO 1. juuni 2018. aastal vaidluste lahendamise menetlust (WT/DS549/6) seoses teatud meetmetega, mida Hiina rakendas välismaise tehnoloogia ülekandmisel Hiina ettevõtetele,

– võttes arvesse oma 14. veebruaril 2019. aastal esimesel lugemisel vastu võetud seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa Liitu tehtavate välismaiste otseinvesteeringute taustauuringute

[1] ELT L 194, 19.7.2016, lk 1.
[2] ELT L 321, 17.12.2018, lk 36.

raamistik[3],

– võttes arvesse ELi ja Hiina vahelisi pooleliolevaid läbirääkimisi, et sõlmida ulatuslik investeerimisleping,

– võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõiget 2,

A. arvestades, et IKT valdkonna hiljutised edusammud, sh viienda põlvkonna telekommunikatsioonilahendused (5G), on sillutanud teed tootmise, levitamise ning toodete ja teenuste kasutamise uutele viisidele, samuti seadmete ja isikute, avaliku halduse ja muude sotsiaal-majanduslike osalejate vahelisele interaktiivsele suhtlusele, ning seega võib seeläbi hoogustuda ka Euroopa majanduse areng;

B. arvestades, et küberturvalisus IKT valdkonnas, tundliku teabe kaitse, üksikisikute õiguste tunnustamine ja kaitse väliste küberohtude eest on eeltingimused ELi kodanike tehnoloogilise sõltumatuse tagamiseks ning need aitavad luua ELis heaolu ja toetada demokraatiat;

C. arvestades, et teadusuuringud ja katsetamine 5G-tehnoloogia valdkonnas on rahvusvaheliselt suure ajalise surve all, kuna see tehnoloogia tahetakse kiiresti kasutusele võtta ja turule viia, kuigi samal ajal on mitmetes teaduslikes uuringutes väljendatud kahtlusi ja ebakindlust nii seoses selle tehnoloogia turvalisuse kui ka ohutusega, eelkõige mis puudutab elektromagnetilise saaste ohtu inimeste tervisele ja keskkonnale;

D. arvestades, et küberturvalisuse tagamine 5G-võrgustikes on uus ja keeruline ülesanne, mis on seotud 5G-tehnoloogia virtuaalse ja detsentraliseeritud olemusega ning selle killustatud ja väga spetsialiseerunud väärtusahelaga alates tootmisest kuni levitamise, installeerimise, konfigureerimise, käitamise, hoolduse ja tarkvara ajakohastamiseni; arvestades, et EL peab muu hulgas kõrvaldama liidu kriitilise taristu küberturvalisuse puudujäägid telekommunikatsiooni-, energia-, transpordi-, tervishoiu-, kaitse- ja julgeolekusektoris;

E. arvestades, et 5G-võrgustike ohutuse ja turvalisuse tagamine on ülesanne, mida ei saa täita üksikud tootjad või süsteemihaldurid, vaid see nõuab kõikide asjassepuutuvate riiklike ja rahvusvaheliste ametite koordineeritud ja tõhusat tegevust;

F. arvestades, et EL on suuteline juhtima küberturvalisuse tehnoloogiate arendamist, toetades selleks Euroopa ettevõtjate tegevust selles sektoris ja kõiki muutusi väärtusahelas, mis võiksid vähendada ELi sõltuvust välismaisest tehnoloogiast;

G. arvestades, et EL on küberturvalisuse tagamiseks töötanud välja meetmete kogumi, sh küberjulgeoleku direktiiv ja küberturvalisust käsitlev õigusakt, mida tuleks viivitamata rakendama ja järjepidevalt jälgima hakata, et kindlustada nende pidev mõjusus vajaliku ajakohastamise ja muutmise teel;

H. arvestades, et järjest suurem hiinlaste ja teiste kolmandate riikide tehnoloogiapakkujate

[3] Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0121.

kohalolu ELi 5G-turul on muutunud selgelt nähtavaks, eelkõige mis puudutab riigi omanduses olevaid ettevõtteid või ettevõtteid, kelle tegevus ei ole läbipaistev;

I. arvestades, et vastastikkuse põhimõtte järgimine on mõjusaim meetod, et kogu maailmas kehtivate võrdsete konkurentsitingimuste loomisel edu saavutada;

J. arvestades, et kolmandate riikide ettevõtjad peavad praegu tulema toime ELi andmekaitse standardite puudustega, mis tulenevad isikuandmete kaitse üldmääruse ja liikmesriikide õiguse erinevatest nõuetest;

K. arvestades, et EL ja Hiina peavad alates 2013. aastast läbirääkimisi ulatusliku investeerimislepingu sõlmimiseks; arvestades, et kokkuleppe ettepanek aitaks lahendada turulepääsu probleemid, luua investeeringute kaitse raamistiku ja määrata kindlaks põhilised töö- ja keskkonnastandardid;

L. arvestades, et ei ole küll üheselt selgeid tõendeid, kuid on siiski kahtlusi turvaprobleemide kohta kolmandate riikide, sh Hiina, pakkujate poolt tarnitud seadmetes, mis võib ohustada üksikisiku õigusi eraelu puutumatusele ja tundliku teabe kaitset ELis;

1. rõhutab, et 5G-tehnoloogia kasutusele võtmisel ja turule viimisel tuleb järgida ettevaatuspõhimõtet, seejuures peavad kõik sotsiaal-majanduslikud osalejad ennetama võimalikku ohutus- ja turvamõju ning võtma proportsionaalsed ettevaatusabinõud, sh rahvatervist või keskkonda ohustada võivate asjaolude viivitamatu avalikustamine;

2. rõhutab, et 5G-tehnoloogia sotsiaalset ja majanduslikku mõju ning selliste tehnoloogiate mõju, mille kasutamist see võimaldab, nt asjade internetist kuni tehisintellektini, tuleb põhjalikult hinnata, ühtlasi tuleb võtta meetmeid, et üleminek Euroopa gigabitiühiskonnale toimuks kõigi jaoks õiglasel ja võrdsel viisil ning põhineks eetilisel vastutusel;

3. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles looma ELi pakkujatele uute toodete, teenuste ja tehnoloogiate arendamiseks innovatsioonisõbraliku keskkonna ning toetama ELi ettevõtteid 5G-tehnoloogia ohutul ja turvalisel kasutusele võtmisel ja turule viimisel, tagades samal ajal, et selle pakutavaid võimalusi saaksid kasutada kõik ELi digitaalmajanduses osalevad ettevõtjad, sh väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad;

4. tuletab meelde, et küberturvalisus on üks peamisi probleeme, millele EL peab hetkel lahenduse leidma ja kui see ei õnnestu, võib see rikkuda ELi tarbijate ja tootjate eraelu puutumatuse ning põhiõigusi, õõnestada tõsiselt kodanike usaldust IKT-toodete ja -teenuste suhtes ning põhjustada lõpuks suurt majanduslikku kahju; nõuab, et võrgud oleksid juba kavandatult ja vaikimisi turvalised;

5. kutsub komisjoni ja liikmesriike tegema ELi küberturvalisuse strateegia rakendamisel tihedat koostööd ja ühendama ELi ja liikmesriikide meetmed selleks, et minimeerida puudused turvalisuse tagamisel ja andmetega seotud rikkumised kogu väärtusahelas; on arvamusel, et nende meetmete hulka võiks kuuluda Euroopa küberturvalisuse sertifitseerimine, konfiguratsiooninõuded ning käitamisprotseduurid ja -tavad ning küberhügieeni ja digiõppe edendamine;

6. on veendunud, et ELi küberturvalisuse ametil (Euroopa Liidu Võrgu- ja Infoturbeamet – ENISA) on täita oluline roll kolmandate riikide, sh Hiina, müüjate tegevusest tulenevate ohtude hindamisel ja liikmesriikide ühise lähenemise väljatöötamise koordineerimisel küberturvalisuse ohtude ja rünnakute korral reageerimiseks;

7. kutsub komisjoni ja liikmesriike viivitamata rakendama ringmajanduse paketi ja tõhustama toorainete haldamisprotsessi kogu nende kasutustsükli jooksul ning ringlussevõttu, et lihtsustada ELi juurdepääsu kriitilistele toorainetele, mis on kõrgtehnoloogiliste toodete puhul ja tärkavaks innovatsiooniks möödapääsmatud;

8. leiab, et on oluline tegeleda võimalike tehnoloogiliste turvaohtudega, mida põhjustab praegune kolmandate riikide, sh Hiina, müüjate ELi turule sisenemine, ja töötama välja liikmesriikide ühised põhimõtted turvalisuse ja andmekaitse tagamiseks;

9. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles analüüsima ja jälgima nende IKT-süsteemide turvalisust, kuhu on suurel määral kaasatud ka kolmandatest riikidest pärit tehnoloogia, viies selleks läbi ka stressiteste;

10. rõhutab, et kolmandate riikide pakkujaid ei tohi nende päritoluriigi tõttu diskrimineerida, kuid samas tuleb arvesse võtta nende ettevõtete tegevuse läbipaistvust, küberturvalisuse standardeid ja päritoluriigis vastastikkuse tingimuste olemasolu Euroopa ettevõtetele, et tagada kõigile võrdsed konkurentsitingimused;

11. rõhutab, et mingil juhul ei tohi Hiina või muude kolmandate riikide pakkujad või käitajad rikkuda ELi õigusega tagatud üksikisiku õigusi, seda isegi juhul, kui nende päritoluriigi õiguse kohaselt kehtivad teistsugused nõuded;

12. palub nõukogul kaaluda heatahtlikult arutelu taasavamist, et käsitleda uuesti komisjoni muudetud ettepanekut kolmandate riikide kaupade juurdepääsu piiramise kohta ELi hanketurule, kui vastastikune turulepääs ei ole võimalik;

13. tuletab meelde läbirääkimiste edasise arengu tähtsust digitehnoloogiat käsitleva regulatiivse koostöö valdkonnas kolmandate riikidega ja nende suurema osaluse tagamise olulisust rahvusvahelistes standardimisorganites;

14. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.